

Jag tilldelades ett stipendium med syftet att besöka den brittiska besittningen Falklandsöarna i Sydatlanten, och dess lilla lokaltidning Penguin News.

Efter många förberedelser bar det av i månadsskiftet oktober-november. Jag landade till slut, efter två dygns resa via Madrid, Santiago och Punta Arenas i södra Chile, på den lilla brittiska flygbasen Mount Pleasant några mil från Falklandsöarnas huvudstad Stanley. Den första av ett antal skumpiga turer i stora jeepar på dåliga vägar tog mig den sista biten till Stanley och mitt rum på den lilla stadens enda hotell. Det var alltså en rätt unik upplevelse bara att ta sig hela vägen dit.

Det är inte långt till någonting i Stanley med sina 2000 invånare, men det visade sig att Penguin News redaktionslokaler (en liten trästuga med två rum) låg tvärs över gatan från hotellet. Jag hade varit i kontakt med chefredaktören Lisa Watson och biträdande chefredaktören John Fowler via telefon och mejl innan jag åkte, och även om de lät lite förvånade var jag försäkrad att jag skulle vara välkommen på mitt studiebesök.

Jag tillbringade några dagar i Stanley tillsammans med redaktionen. Förutom nämnda chefredaktör och biträdande chefredaktör består den av unga reportern Teslyn Barkman. Dessutom jobbar kontoristen Fran Biggs med annonser och diverse administration.

Personalen på Penguin News utanför redaktionsstugan i Stanley.

Med andra ord är de tre journalister, multijournalister i ordets rätta bemärkelse, som gör Penguin News. De skriver, fotograferar, redigerar – och distribuerar. Det sistnämnda innebär att hämta de färdiga tidningarna på tryckeriet och leverera dem till postkontoret. Folk har inga postlådor i Stanley, utan alla har ett eget fack inne på posten.

Och i princip varenda hushåll prenumererar på Penguin News. För en betald journalistisk produkt

har den lilla tidningen en fenomenal hushållstäckning på cirka 95 procent. Den kommer ut varje fredag, och flygs även liksom övrig post med den ordinarie flygtaxiservicen till de avlägsna fårfarmer där de cirka 400 Falklandsbor som inte bor i Stanley lever.

Penguin News lyckas alltså vara den självklara informationsbäraren i samhället, på ett sätt svenska traditionella lokaltidningar med vikande upplagor skulle önska sig.

”Det finns ju inget att välja på” svarade Lisa Watson halvt på skämt när jag frågade hur de lyckades med det. Förvisso sant. Den enda någorlunda konkurrensen i nyhetsförmedlingen står lokalradion för, men i praktiken är det Penguin News som gäller för den som vill veta vad som rör sig på Falklandsöarna.

Stanley.

Tidningen, i grunden myndighetsägd men självständig tack vare en oberoende ägarstiftelse, är faktiskt riktigt bra med tanke på förutsättningarna. Stanley är mer traditionellt brittisk än någon brittisk småstad i dag, och tidningen är ett lokalblad av den sort man knappt trodde existerade längre.

Här finns allt från rapportering kring oljefyndigheter och argentinska presidentuttalanden till skolutflykter och den lokala cricketligan med två lag. Inga börskurser, men väl världsmarknadspriserna på ull och lamm...

Varje vecka har man flera sidor med insändare från engagerade läsare, som ofta uttrycker sitt missnöje med något i tidningen – inte minst lokala politiker som tidningen inte är rädd att stöta sig med.

Lite känsligare kan det vara med kriminalbevakningen, som sköts med brittisk mediased vad gäller namnpubliceringar. Den lilla, och inte särskilt tunga, brottslighet som finns rapporteras noga i tidningen. Alla känner naturligtvis alla i en stad som Stanley, och helt bekväma är kanske inte journalisterna med att skriva om en granne som åkt dit för rattfylleri. ”Men vi skriver ju om allt och alla, och de flesta förstår att det inte är personligt” sade Lisa Watson.

Ett annat ämne som kan vara känsligt, om än på ett helt annat plan, är förhållandet till den stora grannen i väster. Den argentinska invasionen 1982, och de 74 dagars ockupation som följde, är inte på något sätt bortglömd här. På en av pubarna i Stanley sitter den dåvarande argentinske ledaren Galtieris porträtt i en toaletsits, och samma pub säljer kaffemuggar med en Sydamerikakarta där Argentina plockats bort.

Trots att de argentinska trupperna blev grundligt besegrade av den brittiska expeditionsstyrkan 1982, och trots att den lilla befolkningen till i princip 100 procent vill fortsätta höra till Storbritannien, har Argentina inte gett upp anspråken på öarna. Buenos Aires har skruvat upp tonläget på sistone, med blockader av båttrafik till öarna och ett konstant hot om att stoppa flygtrafiken.

Penguin News ställde på egen hand till en liten kris nyligen, då en bild av president Kirchner på webbsidan visade sig ha filnamnet "bitch.jpg" när man klickade på den. Det gav Lisa Watson, som redan får mycket otrevliga mejl västerifrån, en ny storm av hatpost från argentinare.

Det är ju onekligen ett problem de flesta svenska lokaltidningar inte behöver dras med. Annars var det ganska lätt, tyckte jag, att känna igen sig i hur journalisterna på denna lilla tidning så oändligt långt bort och på en liten ö mitt i havet arbetar. Fascinerande i sig, liksom den fantastiska naturen, djurlivet och de otroligt trevliga människorna på denna unika plats.

Jag avslutar med att varmt tacka för stipendiet, som gav mig möjlighet att besöka Penguin News, och att få uppleva något väldigt speciellt!

Med vänliga hälsningar

Kristian Bircanin
Köping
tel. 073-2576532

Jag bifogar kvitto på köp av flygbiljett Stockholm-Mount Pleasant. Jag har också skickat denna stipendierapport på papper med vanlig post.